

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:		VIDÉKEN:	
Félévre. . . 6 kor. — fil.	Félévre . . . 9 kor. — fil.	Félévre . . . 6 kor. — fil.	Félévre . . . 9 kor. — fil.
Negyedévre. 3 kor. — fil.	Negyedévre 4 kor. 50 fil.	Negyedévre. 3 kor. — fil.	Negyedévre 4 kor. 50 fil.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Soproni tanulságok.

Napról-napra fokozódik az a kínos szenzáció, amelyet a soproni bank bukása támasztott. — Napról-napra újabb hiányt fedeznek fel s napról-napra újabb jelét látjuk annak a hallatlan könnyelműségnek, amelylyel a soproniak a maguk és mások pénzét (az árvákét is, akik szegények már annyiszor rajta vesztettek a magyar árvaszékek pénzkezelésén), rábízták a költekező, börszűz bank-direktorra.

A soproni bank bukása nem első e nemben minálunk; de valamennyinél tipikus vonás a korlátlan bizalom az igazgató személye iránt. Máshol is történtek bankbukások, de rendszerint üzleti viszonyokkal, hibás számítással vagy gazdasági kapcsolatban. — Hogy az igazgatóság összes tagjainak sejtelve se legyen a bank állásáról, a fejlettebb gazdasági étellel bíró országokban példátlanak mondható. Máshol is fordul elő sikkasztás, de hogy valaki 19

éven át rendszeresen sikkasztson milliókat s egész vidéket tönkre tegyen a nélkül, hogy egy léleknek eszébe jusson a körmére nézni a nagyszabású svindlinek, — ez csak Magyarországon történhetik meg.

A mi politikai és társadalmi viszonyaink sajátos természete, továbbá gazdasági tapasztalatlanságunk szolgálhat magyarázatul e különös jelenségnek. Pénzzel óriási politikai befolyásra lehetett szert tenni nálunk s a politikai befolyás minden volt, minden más semmi. E pénzen szerzett politikai befolyás körül jegezesedett ki a társadalmi tekintély és a közdolgokban való szereplés. Vele járt minden személyes érdek, az ambíció és hiuság kielégítése; nélküle elszigeteltség és tehetetlenség. Aki valamivé akart lenni, vele ment vakon, ösztönszerű kétségeit, gyakran a lekiismeret szavát is elfojtva, sőt — mint látjuk — egész vagyont is kockáztatva. Akit az a szerencseért, hogy egy városnak vagy kerületnek ilyen

pénzbeli és befolyásbéli nagyhatalmassága bevásárolta a maga bankjához igazgató-tanácsosnak, vagy felügyelőbizottsági tagnak: dehogy is mert vagy mer az tulajdoson bizalmatlankodni, üzleti könyveket vizsgálgatni s mi egymást. Az ilyen kacszkodónak ugyancsak hamar kitelik a hivatala.

Hát ebből a szempontból méltóztassék nézni a magyar bankbukások gyászos katasztrófáját. — Csak ezeket a közállapotokat nézve lehet valamennyire is megérteni, hogy a soproni gazdag polgárok miért bízták ugyszólván egészen anyagi existenciájukat, felelősségben és készpénzben, a hatalmas bankdirektor kezére.

Ez általános természetű okokon és szempontokon kívül, ugy véljük, van még egy, illetve két speciális körülmény, amelyet a soproni bukás tanulságainak levonásánál számba kell venni. Az egyik az, hogy a hamis jítékot üzö vezérigazgatónak nem lehet valami nehéz elkápráztatni igaz-

A tréfa.

Irta: **Guy de Maupassant.**

Olyan században élünk, hogy nincs keletje a tréfának, s a tréfálók valóságos pompes funebres képpel járnak köztünk és tréfát már csak a politikusok üznek. Kihalt a humor, az öregek jó, vidám és egészséges humora. Pedig nincs vidámabb és mulatságosabb a jól sikerült tréfánál.

Van-e mulatságosabb a világon, mint félrevezetni a hiszékeny lelkeket nevetségessé tenni a gyámoltalanokat és a ravszoikat ártatlanul és kaczagtatón törbe ejteni. Van-e gyönyörűbb dolog a világon, mint szellemes emberekkel tréfát üzni, s megnevetetni őket a saját naivitásuk fölött, vagy ha megharagusznak, újabb tréfával bosszút állani?

Óh, én sok sikerült tréfát csináltam életemben! És velem is csináltak meglehetősen jókat, teringettét! Igen, voltak kaczagtató tréfáim, de voltak borzasztók is. Al-dozataim egyike bele is halt.

Est majd elmondok egyszer; de egész leplezetlenül beszélhetek róla, mert az nem

közönséges tréfa volt, egyáltalán nem. Páris környékén történt, egy kis faluban. Valamennyi tanuja a dolognak még most is sir a nevetéstől, ha rágondol, daczára, hogy a megtréfált belehalt. Nyugodjék békével.

Ma csak azt a tréfát akarom elbeszélni, amelyet utóljára követte el rajtam, melynek én voltam a tárgya.

Az ősszel vadászatra mentem a barátaimhoz, Pikardiába, egy kastélyba. Barátaim természetes mesterei voltak a tréfának; másféle emberekkel nem is barátkozom...

Megérkezésemtől hercegi módon fogadtak, ami engem rögtön bizalmatlanná tett. Sortűzet adtak, megöleltek, megcirógattak, mintha valami nagy gyönyörűséget várnának tőlem; mindjárt gondoltam is magamban: „Régen légy vén róka, itt valami készül ellened.”

Ebéd közben a jó kedv nem ismert határt.

— Hm, — gondoltam magamban, — ezek az emberek minden látható ok nélkül szörnyen vigan vannak. Bizonyosan valami

jó tréfa jár az eszükben, ami ellenem készül. Vigyázzunk!

Egész este igen haagos volt a kompánia. Szinte éreztem, hogy valami tréfa van a levegőben, ahogy a kutya megérzi a vadat. De vajjon mi? Egész este nyugtalan-kodtam és izgatott voltam: Minden szóra, megjegyzésre és mozdulatra figyeltem — Gyanakodtam mindenre, még az inasok arczára is.

Az óra már éjfélét ütött, aludni kellett menni, s ime engem az egész társaság processzióval kísért a szobába. Vajjon miért? Kórusban kívántak nekem jó éjszakát!

Beléptem a szobába, betettem az ajtót, s a gyertyával kezemben mozdulatlanul állva maradtam.

A folyasón nevetést és suttogást hallottam. Bizonyosan utánam kémkednek. Megnézem a falakat, a batorokat, a mennyezetet, a tapétákat, a padlót és nem találtam semmi gyanust. Lépéseket hallottam az ajtó előtt, bizonyosan leselkednek a kulcslyukon.

Eszembe jutott egyszerre: Hátha a gyertyával csinálnak valamit és itt találok

gatótanácsát és felügyelőbizottságát, annál az egyszerű oknál fogva, mert az igazgató és felügyelő urak vajmi ritkán értenek a bankbeli kezeléshez. A sikkasztó bankigazgató természetesen óvakodik attól, hogy valóságos szakférfit választson az igazgatóságba, aki egy tekintettel, amelyet a könyvekbe vet, nyomban tájékozódik s mindjárt tudja, hányadán van. A soproni igazgatók és felügyelőbizottsági tagok csak azt nézték, hogy a mérlegben egyeznek-e a végső summák s minthogy ezek mindig egyeztek: igazolták a számadást. Csak ezt a két végső összegezést kellett meghamisítani, hogy az ellenőrzésre (saját vagyoni felelősséggel is) hivatott funkcionáriusok meg legyenek elégedve és tizenkilenc éven át semmit észre ne vegyenek.

A másik körülmény, amelyet még ki akarunk emelni, a banktisztviselők helyzetére vonatkozik. A főbb tisztviselők természetesen látták a csalást, de nem szóltak, mert az existenciájukat féltették. Bűnösök kétségtelenül. De erős mentségük van abban a törvényben, amely a banktisztviselőt kiszolgáltatja kénye-kezdére az igazgatónak. Ha oly nagy a felelősség a bank főbb tisztviselőjén, aki közpénzeket kezel, akkor megfelelő védelemben is kell részesíteni, hogy három vagy hat hónapi fölmondásra el ne veszthesse az állását. Ha megfelelő szolgálati pragmatika szabalyozná a bank-

tisztviselő állását, akkor is lehetne bűnös tisztviselő, aki igazgatójával összejátszik, de olyan alig volna, aki félelemből hallgatag türi főnöke gazságát. Ellenkezőleg: ő volna mindenütt a leghivatottabb (mert belső és szakképzett) ellenőre a bank egész életének és működésének.

Hej, csak nagyon szomorú tapasztalatok ezek! A pénzintézetekbe vetett bizalom bomlani kezd.

A képviselőház megalakulása.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, okt. 24.

Az e hónap 26-ikára összehívott képviselőházat Csávossy Béla háznagy fogja üdvözölni, miután tudvalevőleg a régi képviselőházból egymagának a háznagynak a hivatalos megbízása megy át az új országgyűlésre és tart mindaddig, míg új háznagyot nem választanak.

A képviselőház tagjainak üdvözlése után a háznagy felszólítja a Ház legidősebb tagját, hogy foglalja el és töltsse be a korelnök tisztjét. A korelnök a Ház legifjabb tagjaiból kijelöli a korjegyzőket. A korelnök — valószínűleg Fabiny Teofil — fogja közölni azt is, hogy a király 28-án hétfőn déli 12 órakor fogadja a Házat a budai királyi várakban. Hétfőn délelőtt a Ház tagjai a képviselőházban gyűlnek össze s onnan Fabiny Teofil vezetése alatt járulnak a felség elé.

Ugyancsak hétfőn délután ünnepélyes Veni sancte lesz, melyet Vaszary hercegprímás czelebrál nagy papi segédlettel. Kedden délelőtt 10 órakor ismét ülést tart a képviselőház és megkezd az alakulást, amely ezuttal több

teendővel fog járni, mint az előző országgyűlések elején történt, amennyiben a kuriai bírásokodás és az összeférhetlenségi törvények rendelkezései olyan kijelentési és egyéb feladatokat ruháznak már a korelnökre is, a minők idáig nem fordultak elő. Ilyenek a kuriahoz érkező kérvények, esetleg az azokra vonatkozó kuriai határozatok nyilvántartása és bejelentése, a képviselőknak összeférhetlenségi önbejelentéseik megtételére való felhívás s a bejelentések nyilvántartása stb. Ennek dacára előrelátható, hogy a három első ülés alatt végeznek ezekkel a dolgokkal, a melyek között elsőrangú az osztályok kisorsolása és ezek által a mandátumok számonvétele és osztályozása.

A negyedik napon megtörténik először a Ház elnökének, azután a két alelnöknek, majd a jegyzőknek és háznagynak, az ötödik ülésen a bizottságok megválasztása. Időközben azonban a korelnök és a korjegyzők funkciója véget ér s helyét elfoglalja a Ház megválasztott tisztviselői kara. — Az első bizottság, a mely munkához lát, a felirati bizottság lesz s ez rövid időn belül a maga munkáját, a válaszfeliratot bemutatja a Háznak. Harmadnapra megkezd a Ház a felirati vitát. Ezt nyomon követi az 1902. évi költségvetés beterjesztése. Miután az idő sokkal rövidebb, semhogy az év végére a költségvetést letárgyalhatnák, a kormány indemnitijavaslatot fog a Ház, elé terjeszteni.

Megemlítjük itt, hogy hétfőn Széll miniszterelnök előterjesztette a felségnek az országgyűlést megnyitó trónbeszéd szövegét, melyhez az uralkodó teljes egészében hozzájárult.

POLITIKAI HIREK.

A trónbesséd. Széll Kálmán miniszterelnök tegnap előterjesztést tett a koro-

maradai sétében Meggyújtottam az összes gyertyákat a kandallón. Aztán körülnéztem újból, de semmit sem fedeztem fel. Apró lécekkkel körüljárta a szobát: semmi megneztem egymásután minden tárgyat. Semmi. Közéledtem az ablakhoz. A nagy faredőnyös nyitva maradtak, gondosan bezártam őket, aztán leeresztettem a nagy bársonyfüggönyöket, s ráadásul még az ajtóhoz állítottam egy széket, hogy teljes biztonságban legyek.

Aztán óvatosan leültem.

Lefeküdni nem mertem.

Az idő egyre mult. Végre beláttam, hogy nevétség vagyok. Ha, mint én gondoltam, most kémkednek utánnam, mert a tréfa sikerét lesik, úgy már is nagyokat nevelhetnek az én félelmemem.

Elhatároztam, hogy lefekszem. De az ágy különösen gyanus volt előttem. Székhuztam az ágyfüggönyöket, úgy látszott, mintha nehezen engednének. No hát itt kell a veszélynek lenni Talán az ágy fölé, a mennyezet redői közzé valami jéghideg zuhanyt rendeztek el, vagy ha befekszem, leszakad az ágy a matracczal együtt. Visszaemlékeztem az összes e fajta tréfákra

— de én nem hagyom magam megfohni. Óh nem! Nem bizony! —

Hirtelen eszembe jutott egy óvatossági rendszabály, melyet fölségesnek találtam. Óvatosan megfogtam a matrác szélét és lassan magam felé húztam Szépen jött vele együtt a paplan is meg a vánkások is. Aztán az egész ágyneműt odaczipeltem a szoba közepére, szembe az ajtóval. Megágyaztam újra, ahogy tudtam távol a gyanus ágytól és a sötét alkóvtól. Eloltottam az összes gyertyákat, tapogatózva visszatértem s bebújtam a párnák közzé. Legalább egy óra hosszáig nem tudtam aludni s minden legkisebb zajra fölriadtam. Végre úgy látszott, hogy a kastélyban minden elcsöndesedett és én aludtam.

Sokáig és mélyen alhattam; de egyszerre felriadtam álmomból arra, hogy egy súlyos test zuhan rám s ugyanakkor az arcomon, a nyakamon, mellemen szétmőlött egy forró folyadék, hogy fájdalomban felordítottam. És olyanforma zajt is hallottam mintha egy nagy kredenz tele porcellánal feldőlne volna.

Majd megfultam, az alatt a valami alatt, ami rám zuhant és többé meg sem

mozdult. Kinyújtottam kezeimet és tapogatóztam, hogy megállapítsam, mi lehet az a valami, a mi rám esett. Kezembe akadt egy arcz. egy orr és egy szakáll. Erre teljes erőmből arczul vágtam az ismeretlent.

Abban a pillanatban özőnével zudult rám a pofon, úgy, hogy kénytelen voltam kiugrani a vizes ágyból, s kiszaladtam egy ingben a folyosóra, melynek ajtaja szerencsére nyitva volt.

Micsoda meglepetés! Világos nappal volt. A lárma az egész ház összeszaladt, s ott találták elterülve az ágyamon az inast, a ki hozta a reggeli theámat, s utjában megbotlott az én improvizált ágyamban, s hasra esett és akaratlanul az arczomba öntötte a reggelimet.

A rendkívüli óvatosság, hogy bezártam a redőnyöket és a szoba közepén fektüdtem le, az okozta vesztemet, s így lettem egész nap nevétség tárgyává — amitől annyira tartottam.

nának az országgyűlést megnyitó királyi trónbeszéd tárgyában. A trónbeszéd szövegével Rátóton való legutóbbi tartózkodása alatt is tüzetesen foglalkozott a miniszterelnök.

A nyitramegyei főispán lemondása. Thuróczy Vilmos, Nyitra vármegye főispánja állásáról lemondott s felmentése iránt kérvényét már be is adta a miniszterelnöknek. Az ok, mely a főispánt lemondásra készítette, a nyitramegyei szabadlevűpárt forrongásában keresendő, mely a főispánt tette felelőssé azért, hogy a szabadlevű párt teljesen szervezetlenül ment neki a választásoknak és biztos kerületeit kénytelen volt a néppártnak, sőt a tót nemzeti-ségi pártnak átengedni.

TÁRSAS ÉLET.

Bíró előtt.

Megindító jelenet játszódott le a járásbíró előtt. Egy magáról megfélemlített embert, a ki felindultságában kezét emelt 70 esztendőes édes atyjára, sújtott keményen a büntető törvénykönyv paragrafusai szerint a bíró. Semmiféle bünbánást sem tanusítva, marcsona képpel ott állott a szobában Ihar János, a vádlott.

Szelid szavakkal kérdezte tőle a bíró:

Elfelejtette már a tizparanosolat figyelmeztetését: Tiszteljed apádat és anyádat, hogy hosszú életü lehess e földön?

A vádlott lehorgasztotta a fejét s nem szólt; helyette az öreg beszélt, a görnyedt testü, beesett arcza Ihar István.

— Elfelejtette bíró uram, el. Nincs benne jóra való szándék; — a szive hiányzik — az!

A vádlott mentésére szót emel az édes anyja:

— Kapatos volt, nem tudta mit eszelepszik. Bocsásson meg neki apjukom.

A bíró is mondja:

— Bocsásson meg neki öreg Ihar. Majd csak megjavul.

Az öreg megrázza a fejét:

— Nem javul, ismerem a természetét; ha engedek neki, megint rám támad.

A bíró 40 koronára ítélte az ifjabb Ihart.

A vádlott arcán egy izom se rándult meg, mikor kimondták rá az ítéletet.

A két öreg csöndesen nézte egy ideig; aztán félrefordult és — sirt.

VIDÉK.

Öngyilkos kereskedő. Borzasztó halállal pusztította el magát Friedermann László nagykereskedő Turkevényben. A szerencsétlen ember nagy összeg pénzt vesztett a börzén s mert családját ez által teljesen tönkretette, elkeseredésében egy lánczra felakasztotta magát. Meghalt.

Barabás Béla arozképe. Nagyvárad képviselője, a választás napja óta törte a fejét, hogy mivel lépje meg az ő kedves választóit. Végre pompás ötlete támadt. Odaült a fényképész elé és levétette magát. A képet annyi példányban rendelte

meg, ahány választója volt Nagyváradon s mindegyiknek küld egyet emlékül saját aláírásával. A figyelem bizonyára kellemesen fogja érinteni Barabás Béla híveit s minden ellenzéki polgár háza egy aranykeletes képpel fog gazdagodni. Az arozképeket már a napokban szétküldi, a képviselő.

Méregkeverő asszonyok.

— Saját tudósítónktól. —

A temesmegyei Sztárcevoa és a környékbeli községekben nyílt óta gyakoriak voltak a halálesetek. Különösen férfiak haltak el s halálukat rendszerint száz heti sorvasztó betegség előzte meg. A múlt héten — írja tudósítónk, — kiderült a gyakori halálesetek titka. A délvidéki román nép között ugyanis nagyon el van terjedve a pálinkaivás.

Ettől az asszonynép szenvedett legtöbbet, mert a bepálinkázott férjek rendszerint ütötték-verték asszonyaikat. Tonaszic Zsófia sztárcevoai öreg asszony elhíresztelte, hogy ő tud olyan orvosságot, hogy attól a legiszakosabb ember is leszokik a pálinkaivástól. Erre csakhamar megindult a vén asszony üzlete s alig győzte az orvosságot készíteni, ami pedig nem volt más, mint szárított kutyatej, növény és leánderlevelek kifőzött leve. Ezt keverte össze pálinkába s ezt kellett az iszakos férjeknek inni. A mérges kutyvalék a gyengébb szervezetűeket pár nap alatt ágyba döntötte.

Az erősebb szervezetűek tovább húzták ugyan a betegséget, de ezek is belepusztultak. Az asszonyok nem sokat törődtek az elpusztult férjekkel, mert megszabadultak a sok veréstől, de akadt köztük egy Vacsuneszku Szida nevű asszony, a ki férjének a halála miatt feljelentette a méregkeverő asszonyt s ebből indult ki a vizsgálat. Tonaszic Zsófit a csendőrség elfogta. Eddig 14 halálos végű mérgezést bizonyítottak rá.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A kuria másodelnöke.** A hivatalos lap mai száma a következő királyi kéziratot közli:

Magyar igazságügyminiszterem előterjesztésére Vörösmarty Béla igazságügyminiszteri államtitkárt a kuria másodelnökévé kinevezem.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Dr. Plósz Sándor, s. k.

Az igazságügyi államtitkárnak a kuria másodelnökévé való kinevezése, a mit mi hónapokkal ezelőtt jeleztünk, már a választások előtt elhatározott dolog volt és Vörösmarty Béla épen erre való tekintettel nem is vállalt mandátumot.

A hivatalos esküt ma tette Vörösmarty Béla a bírói kar jelenlétében.

§ **Sajtópör az „Almafa” miatt.**

(Fővárosi tudósítónktól.) A Vigszínház pályanyertes kis vigjátéka, az „Almafa” nem valami kellemes gyümölcsöket termelt a szerzőjének. Egy fővárosi napilap ugyanis azzal a váddal illette ifjabb Bokor Józsefet, hogy darabjának tárgyát — lopta. Több év előtt egy Das war ich című német bohózat jelent meg a könyvpiaczon, elő is adták a német színpadon és Bokor ezt a darabot plagizálta volna. A plágium vádjával egy névtelen író illette a magyar szerzőt, de utóbb ugyanabban a lapban egy igen

ismert és előkelő író megismételte a vádat, noha Bokor közben, szintén hírlapi uton, tagadásba vette a gyanúsító közlemények valóságát. Az ügygyel nem sokára a sajtóbírósnak is dolga lesz. A mint ugyanis értesülünk, Bokor megbizta dr. Gleichmann Lajos ügyvédet hogy az illető lap ellen sajtópört indíttson.

§ **Dedelesz ur váltója.** (Fővárosi tudósítónktól.) Évek előtt Erdődi Teréz szerelmi viszonyt folytatott Starek Józseffel s hogy udvarlója iránt figyelmet mutasson, a születésnapján egy arany órával ajándékozta meg. Az órát Dedelesz József ékszerésztől vette. Mivel pedig Erdődi Teréznek pénze nem volt, hát a hetven forintnyi vételárról váltót adott, a melyet Starek, sőt ennek az édesapja is aláírt. A fiatalember kedvese fizetgette a tartozást, aztán mikor fizetni nem tudott, Dedeleszszel úgy rendezte a dolgot, hogy visszaadta neki, nem ugyan magát az órát, de a róla szóló zálogcédulát. A legény ugyanis zálogba csapta az órát De e kvittelés után is a váltó Dedelesznél maradt, aki mint „élelmes” ember, pénzt akart belőle csinálni. A váltót odaadta tehát Feuerstein Józsefnek perlés végett, kialakulva, hogy a behajtandó summán megosztóznak. De ez a pör nem járt eredménynyel, mert Erdődi Teréz esküt tett arra, hogy a váltón levő aláírása hamis. Minthogy pedig, ami a dolognak ezt a részét illeti, Erdődi Teréz hamis esküt tett, a leány a törvényszék elé került, a mely ágoraszta bíró elnöklésével ma vont a feleltre. A tárgyaláson kisült, hogy Dedelesz nem valami becsületesen járt el s így meg nem eskették, de azért Erdődi Teréz mégis elítélték. Csak éppen vétségnek vették a tettét s így két havi fogházat mértek reá. Az elítélt felebbezett.

SZÍNHÁZ.

Tartalékos férj. A Rákosi-Guti társas író-czég mulatságos bohózata: a Tartalékos férj tegnap este ismét nagy közönség előtt került előadásra. Egész este csakugy visszhangzott a nézőtér a nevetéstől s a közönség pompásan mulatott a darab bohókás ötletein, ügyes fordulatain. A szereplők, élükön Kise Irén, Szabó Irma, Tanay, Nagy Gyula és Sarkadival ugyan csak kitétek magukért és ezzel a közönség általános tetszését vívták ki. Pompás alakok voltak Sziklay és Szathmáry epizód szerepeikben. A bohózat összevágó előadásban folyt le s a közönségnek kellemes szórakozást szereztek vele.

Fizetésektelen színházigazgató.

Vidéki színészetünk anyagi bomlása ma-holnap állandó rovatot fog követelni a hivatalos lap legkellemetlenebb hasábjain. A minap Csóka régi vidéki színházigazgató anyagi tönkrojtásáról szólott a hiradás, ma egy másik, ugyancsak régi és érdemes színházigazgatóról érkezik ugyanily értelmű jelentés. Sátoraljaujhelyi távirat jelenti, hogy Dobó Sándor, volt győri színházigazgató, ki csak néhány napja vette át a sátoraljaujhelyi színház vezetését, fizetésektelen lett. Az Országos Színészegyesület közbelépésével Mezei Béla színházigazgató veszi át a társulat vezetését. Az előadások szombatig szünetelnek.

A székely képviselő fogadtatása.**Makkai Zsigmond Budapesten.**

— Távirati tudósítás. —

Budapest, október 24.

Minden ujságolvasó ember jól tudja, hogy az ákosfalvi kerületben Légrády Károly szabadelvű képviselőjelöltnek az utolsó előtti napig nem volt ellenjelöltje. A székelyek ekkor léptették fel egyik társukat: Makkai Zsigmondot, a ki a Kossuth-párt híve s a ki nagy szótöbbséggel győzött is Légrádyval szemben.

Makkairól azután sokat irtak az ujságok, hogy ilyen-olyan paraszt ember, a ki még írni és olvasni sem tud. Makkai ezekre erősen ráczáfolt leveleivel, amelyekben elmondta, hogy egyszerű székely ember, de nem paraszt.

Az érdeklődést tagadhatatlanul felkeltette, különösen, mikor a budapesti székely ifjuság készüléteket tett arra, hogy Makkait ünnepélyes fogadtatásban részesítse.

Ez az ünnepélyes fogadtatás a keleti pályaudvaron ma történt meg. — Makkai Zsigmond Serbán Miklós képviselő társaságában érkezett meg székely ruhában. Mikor kilépett a vasuti kocsiból a székely ifjuság viharos éljenzéssel s szónokuk üdvözlő dikióval fogadta.

Makkai Zsigmond röviden válaszolt. Megköszönte a szívélyes fogadtatást, a mely érdemén felül éri s kijelentette, hogy a képviselőházban minden tevékenységét a székely nép érdekében szenteli. Makkai ezután az Adria szállodába ment s ott vett magának lakást.

Kevéssel megérkezése után már felkereste a Budapesti Hírlap egyik munkatársát, hogy Makkait meginterjúvolja. A székely képviselő darócndaragot, magyar csizmát, ránczbeszedett magyar ingujjast, nemzeti színű nyakravalót és kék pitykés zekét visel. A hírlapíró által hozzáintézett kérdésekre elmondta:

— Még ma elmegyek vezéremhez, Kossuth Ferenczhez s bemutatom neki magamat. A családomat tudja nem hoztam fel, egyszerű lelkek azok, nem tudnának megszóni Budapesten. Ami engem illet, a lapok sok hazugságot irtak rólam. A valóság az, hogy Légrády Károly lejárt magát. Soha sem tett semmit. Most is ígért adómentességet, de nem hittek neki. Engem léptettek fel s az én programbeszédem olyan egyszerű volt, mint magam. Ezeket mondtam: Tudjátok ki vagyok. Nem ígérek adóelengedést, mert hiszen akkor miből tartanók fenn a hivatalokat és a katonákat, de a kutyaadót eltöröltetem. Vezérem Kossuth Ferencz és Széll Kálmánt meg fogjuk buktatni.

A hírlapíró további kérdéseire azt felelte Makkai:

— Mondhatom magának, hogy ha öt nappal előbb lépek fel, ma még tíz harisnyás ül az országban.

Beszédét azután így végezte Makkai:

— Azt állítják, nem tudok írni. Ha összeszedem magamat, olyan levelet írok, akár egy miniszter. Irja ki az ujságba!

UJDONSÁGOK.

* **Szabadságon.** — Szabó Kálmán városi aljegyző szabadságának második részét a tegnapi napon kezdette meg.

* **A debreczeni függetlenségi kör jubileuma.** Huszonöt esztendő fennállását ünnepli meg a jövő hónapban a debreczeni függetlenségi kör. Az ünnepély programja általánosan már meg lenne állapítva, de még a napra vonatkozólag végleges megállapodás nem történt. A programot csakis a végleges és kimerítő megállapodás után közöljük. Az ünnepély egy diszebéddel végződik a „Korona” vendéglő disztermében. Ez alkalommal szenteli fel az egyesület ujonnan készített zászlóját is — mert ezideig a körnek külön egyesületi zászlója nem volt. Ez a huszonöt éves jubileum, habár a legeslegszükebb körű jubiláris ünnepek egyike lesz is, — táncmulatság nélkül, mégis bizonyára Debreczen város és vidéke polgárságának az érdeklődését vonja magára. Az előkészületek serényen folynak s a legszebb sikert ígéri.

* **Névmagyarosítás.** Geiger Emil debreczeni lakos vezetéket nevét belügyminiszeri engedéllyel Hegedűsre változtatta át.

* **Debreczen virillissel.** Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága legtöbb adótfizető tagjainak névsorát az igazoló választmány állítja össze. A város érdekelt lakossága értesítetik, hogy a legtöbb adót fizetőknek hivatalos kimutatása Vecsey Imre tanácsnok tb. főjegyző ur hivatalos helyiségében (Városház, I. emelet, 7. sz. szoba) a folyó 1901. évi október hó 24 ik napjával kezdődő 8 napi közszemlére kitétetett s ott az megtekinthető s ha az illetők ezen névjegyzék ellen felszólalni kívánnak s illetve adójuk kétszeres beszámításának kedvezményét a jövő 1902. évre igénybe venni óhajtják, e végett ugyanezen hivatalos helyiségben üléselő igazoló választmány előtt a folyó 1901. évi november 1-én és 2-án d. e. 9—12 és d. u. 3—6 óráig szóval vagy írásban jelentkezzenek s jogosultságaikat igazolják. A városi tanács.

* **Temetők ünnepe.** Ősz derekán, amikor hosszú szálakban folyik a bikanyál a levegőben s elszárgult, száraz falevelet görget az októberi szél, a kertekben tépik utolsó virágjait a nyárnak. A sok színű krizantémot, a borostyánt koszoruba kötik s készülődnek a temetők ünnepére, amelyet első napján tartanak novembernek. A fényes kirakatok üvegei alatt koszoruk pompáznak. A temetőkben pedig egyengetik a bedőlt, megroskadt hantokat. Szomorú, bánatos emberek sokasága huzódik ki napoként a temetőbe, ahol rendezkednek. Halottak napján virágdiszben lesz a sok hant, amelyeken világot is gyujtanak. És addig tart ez az ünnep, amíg az emberek elcsirják könnyeiket s aztán kilobban a sok gyertya s egy éven át imét elhagyott, csendes lesz a temető.

* **A kivándorlás meggátolása.** Sopron vármegye közönsége az országgyűlés képviselőházához feltratót intézett, melyben azt kérelmezi, hogy keressenek módot az Amerikába való kivándorlás meggátolására. A feliratban kifejtettek szerint a vármegye ezt kivándorlási törvény megalkotása által véli elérhetni, de úgy mond, ezzel magával nem szabad megelégedni, hanem oda kellene még törekedni, hogy a már kivándorlottakat haza leheessen hozni. Ezt pedig oly módon reméli elősegíthetni, hogy minden község és törvényhatóság a kivándorlókról törzskönyvet vezet. A feliratot Sopronmegye Debreczen város törvényhatóságának is megküldte pártolás végett. A jogügyi bizottság meghallgatása után a tanács most azt javasolja a közgyűlésnek, hogy hasonlóan feliratot intézzen a város is a törvényhozáshoz.

* **A soproni bankbukás debreczeni áldozata.** A soproni bank bukás sikkasztó öngyilkossá lett igazgatója Schladerer kegyetlen pénzsomjának áldozata lett veje, egy Debreczenben álmásozó főhadnagy is, aki mint egy bécsi lapnak jelentik, elbocsátatását kérte a hadseregtől. Arról is beszélnek, hogy neje ellen válópert indít.

* **Az öngyilkos szabómester.** Részletesen irtunk lapunk tegnapi számában a Fábán János szabómester tragédiájáról, amelynek részletei a tegnapi tartott viz gálat során világosodtak meg még jobban. Fábán János már hetek óta buskomor volt. Anyagi gondok miatt ahhoz a kevés munkához se igen volt kedve, a mihez jóakarattól jutott. Tegnap előtt délben egy szót sem szólt odahaza. Vette kabátját, kalapját és elment. Az első utja az volt, hogy cukorspárgát és két szivart vett magának. Azután kiment a temetőbe. Szivarozva járt ott a sirok között, nézegette a keresztek. Sokáig járt-kelt, úgy, hogy a csösznek is feltűnt, a ki jó darabig titkon figyelte. Fábán azonban, úgy látszik, sokáig tépelődött, míg elszánta magát végzettes tetteire. A temető csösz se törődött tovább vele s mikor alkonyodáskor megegyeszer körüljárta a temetőt, akkor látta újra, de már akkor egy fán lógott s meredt volt minden tagja. A mikor zsebeit átkutatták, egy szivarnál s egy pakli gyufánál egyebet nem találtak nála. A rendőrség intézkedésére, mert még akkor nem tudták, hogy ki lehet, a kórházba vitték. Szöts rendőrbiztos utközben hallotta egy embertől, hogy az öngyilkos Fábán János szabómesterhez hasonló, akinek Burgondián van a műhelye. A halottat ki-

vitték a közkórházba, Szóts biztos pedig elment a Fábrián családjához, hogy a szomorú esetről hivatással legyen. Szomorú és nehéz szerep volt ez. — Fábriáné, mikor az esetről értesült, annyira oda lett, hogy a vizsgálathoz szükséges adatokat már nem szerezheték meg tőle. Nyolcz szegény árva egyszerre siratta fájdalmasan az édes apját, a ki mindenük volt s ha nehéz küzdelem árán, de mégis csak megszerzte számukra a betevő falatot. Most már senkijük sincs. Benne mindenüket elvesztették. A családfő holttestét hazavitték a közkórházból, hogy fájdalmukat ott sirják el a koporsója mellett. Fábrián Jánost a Magos-utczáról ma délután két órakor temetik a róm. kath. egyház szertartása sz. rint.

* **Hangverseny.** A debreczeni munkás dalegylet f. évi okt. hó 26 án az Arany Bika dísztermében Keller Sándor egyleti karnagy vezetése mellett hangversenyt rendez. Beléptidj 1 kor. 40 fill. — Előre váltott jegy 1 kor. 20 fill.

* **A reformáció emlékünnepe.** A debreczeni ev. ref. főiskola a reformáció emléknappján, 1901. évi okt. hó 31 én d. e. 10 órakor a nagytemplomban alkalmi istentiszteletet tart a következő sorrenddel: 1. Felálló ének: 37. dicséret 1. verse. 2. Gyűekezeti közének: XLVI. zsoltár 1. verse. 3. A reformáció emlékére. Palmertől. Előadja: a főiskolai énekkar. 4. Imádság. Tartja: Dr. Erdős József, theol. akad. tanár. 5. Luther éneke. Előadja: a főiskolai énekkar. Ezt követőleg orgonaszó mellett szószékre lép és 6. Egyházi beszédet mond: Csiky Lajos, theol. akad. tanár, főisk. lelkész. 7. Atyánk! előtted... Énekl: a tanítóképzőintézeti énekkar. Szövegét írta S. Szabó József, főgm. vallástaná. Dallamát szerző: P. Nagy Zoltán, tanítóképzőintézeti ének- és zenetanár. 8. Záró ének. 170. dicséret 10. verse.

* **Felhívás.** A „Debreczeni dalegylet működő tagjai fölkérnek, miszerint a ma este a (Gazdasági tanintézet olvasótermében) 8 és fél órakor kezdődő gyakorlati órán pontosan, teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

* **Ki akar pályázni?** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara lapunk utján a következő újabb pályázatokat teszi közé: **Gabonavásárlás.** A cs. és kir. 7-ik hadtest intendatúrája a következő gabonaneveket szándékozik kereskedelmi üzem szerint vásárolni: Temesvárra szállítandó 1410 mm. rozsot, 1145 mm. zabot. Aradra 1050 mm. zabot. Nagyváradra 330 mm. rozsot, 675 mm. zabot. Az ajánlatok f. évi október hó 31-ig beadandók. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur értesítése következtében tudatjuk, miszerint Battányai Ödön miniszteri cég nyilvántartó „Cégek kézikönyve“ cím alatt olyan könyvet adott ki, mely kereskedők, gyárosok, nagyobb iparosok, takerékpénztárak és vasutak részére megbecsülhetetlen. — A m. kir. államvasutak igazgatósága ábrákkal ellátott olyan kimutatást küldött kamaránkhoz, melyben azon léltári tárgyak vannak ismertelve, melyek szállításának biztosítása eddigelő a központi törvény, de ezentul az azokból felme-

rülő szükségleteket az üzletvezetőségek saját vonalaik részére esetről-esetre maguk szerzik be és pedig biztosítás nélkül a beszerzendő árjegyzékek alapján, de a lajstromos egységáron belül mindenkor a vonalaik területén levő iparosoknál. — A m. kir. államvasutak igazgatósága 1000 mm. részgálicnak beszerzése céljából f. évi nov. 5-iki lejárattal nyilvános árlejtést tart. — A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1902., esetleg a további két évben szükséges fürdő szivacs szállításának biztosítása tekintetéből f. év november 7-iki lejárattal nyilvános árlejtést tart. Debrecen, 1901. október 24. Kereskedelmi és iparkamara.

* **A zavargás sérültjei.** A múlt heti pótválasztást követő zavargás alatt néhányan súlyosabb sérülést szenvedtek. Ezek közül Zubert főorvos már teljesen felépült s újból teljesíti hivatását. Mészárosnak is, akit Nikita György mellbe szurt, javul az állapota.

* **Két egyesület fuziója.** A „Debreczeni Tornaegylet“ választmányát tegnap esti ülésében fontos ügy foglalkoztatta. Több folyó ügy letárgyalása után a „Debreczeni Kerékpáros-Egyesület“-tel való egyesülés tervét beszélték meg a tagok. Sikertült az egyesek részéről felhozott aggodalmakat eloszlatni s bizton remélhető, hogy az egyesülésből a tagoknak is, az ügynek is haszna lesz. Ha mindkét egyesület tagjai ezentul a másik egyesület nyújtotta előnyöket is fogják élvezhetni, itt is ott is nagyobb lesz az élénkség s közös erővel többre mehet mindkettő. — Ezért a választmány a közgyűlést legközelebb összehívja, hogy az egyesülés indítványát azzal is elfogadtassa. Ez nem fog nehézségbe ütközni, mert a társegyesületben is meg van az erre való hajlandóság. A tornaegylet ezután még az alapszabályokon, az egyesülés folytán szükségessé váló módosításokat tárgyalta. A személyi ügyekre nézve természetesen majd csak közös megbeszélés alapján lehet megállapodni.

* **Dalestély.** Nagy szorgalommal készülnek a Szt. László dalegylet tagjai első dalestélyükre, amelyet november hó során a Margit fürdő dísztermében fognak megtartani. A dalegylet több, nagyszámú műdarabja mellett felkért szereplők szavalt, felolvasás, czimbalom számokkal egészítik ki s teszik vonzóbbá a műsort. A dalestély előkészületei s a közönség sorából megnyilatkozott érdeklődés szép erkölcsi s anyagi sikert is helyeznek kilátásba.

* **Az országos ügyvéd-gyűlés** állandó választmánya november hó 23, 25 26 napjaira Budapestre országos ügyvédgyűlést hív össze. Az ügyvédgyűlés napirendjére öt kérdés van kitűzve és pedig: 1. Állásfoglalás a polg. perrendtartási tervezetnek az ügyvédi képviseletet érintő intézkedései tekintetében. 2. Mily módon és mily eszközökkel tehető az igazságszolgáltatás a szegényebb sorsú nép részére hozzáférhetőbbé és olcsóbbá, továbbá a közigazgatási bírásokhoz utalt jogügyek olcsó és gyors elintézése. 3. Állásfoglalás az ügyvédi nyugdíjintézet létesítése tárgyában. 4. a) Az ügyvédség jelenlegi szervezete meghagyandó, avagy új alapra fektetendő-e? (bifurcatio, numerus clausus). b) Miképp mérséklendő az ifjúagnak a tulzult ügyvédi pályára todulása. — 5. Megengedhető-e, hogy a közigazgatási hatóságok

szabadságvesztés-büntetések szabjanak ki? Az állandó választmány dr. Kardos Samu debreczeni kriminálistát átiratban arra kérte, hogy készítsen írásban indokolt véleményt azon kérdéssel, hogy megengedhető-e, hogy közigazgatási hatóságok szabadságvesztés büntetést szabjanak ki? Ugyanezen kérdésben még három tekintélyes ügyvédet kért fel az országos ügyvéd-gyűlés állandó választmánya véleménynyilvánításra. Felkérte Kecskeméti Lajost, a kecskeméti ügyvédi kamara titkárát, Szabó Lajost, a szombat-helyi ügyvédi kamara titkárát és dr. Kelemen Samu szatmári hírneves kriminálistát, a Papp Béla volt védőjét. Az állandó választmány arra is felkérte dr. Kardost, nyilatkozzék, hogy az előadói tisztet hajlandó-e elfogadni?

* **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deák Ferenc-utczai templomban az istentisztelet további rendelkezésig a következő időben fog tartatni és pedig: Péntek este fél 5 órakor, Szombaton d. e. 9 és d. u. fél 4 órakor. Köznapokon reggel háromnegyed 7 órakor és este fél 5 órakor.

* **Tolvaj a padláson.** A Meszena-utczán lakó Varjas Árpádnétól tegnap a padláson levő ruháit ellopták. Gyanuja a házban lakott egyik cselédre irányul, ki pár nappal az előtt megszökött gazdájától. A rendőrség ez irányban már meg is indította a nyomozást s remélhető, hogy rövidesen kézrekerítik a szökésben lévő tolvaj cseléd leányt.

* **Talált óra.** — A hatvan-utczai szőlőskertbe vezető uton 1 darab kettős fedelű vésett betűkkel ellátott ezüstóra találtatván, felhivatik a tulajdonos, hogy elvesztett óráját tulajdonjoga beigazolása mellett a mezőrendőrkapitányságnál átveheti.

TÁVIRATOK.

Vörösmarty Béla utódja.

Budapest, október 24. Vörösmarty Béla volt igazságügyi államtitkár utódjait, mint hi. lik, Rohonyi Gyula országgyűlési képviselőt szemelték ki.

Képviseleválasztások.

Stomfa, október 24. A stomfai kerületben ma van a pótválasztás. A küzdelem igen heves. Este Komlósynak volt 619, Trubinyinak pedig 645 szavazata. Az eredményt csak a késő éjjel hirdették ki, mely szerint Trubinyit 2022 szavazattal a Komlósy 1600 szavazata ellenében képviselővé választották.

Bazin, október 24. Apponyi és Habrovsky között ma folyik a küzdelem a mandátumért. Este a szavazatok állása a következő: Apponyi 845, Habrovsky 635.

Az osztrák miniszterelnök bukása.

Budapest, október 24. Körber miniszterelnök állása, állítólag Széll Kálmán engedékenységekre nem mutatván hajlandóságot, tarthatatlanná vált. Hír szerint Körber holnap már Budapestre jön s lemondását hozza magával. Lemondását különben nagyban elősegítette az a körülmény is, hogy az osztrák parlamenttel képtelen munkálkodni.

A soproni bankbukás.

Budapest, október 24. Sopronból jelentik, hogy az öngyilkosá lett Schladerer bankigazgatónak ma ismét újabb büncs manipulációjára jöttek rá. Kitént ugyanis, hogy Schladerer a vas megyei elektromos vállalat kárára 300 darab kötvényt hamisított 600,000 korona értékben s azokra a teljes összegig kölcsönt vett fel.

Török állapotok.

Konstantinápoly, október 23. A konstantinápolyi távirati ügynökség illetékes forrásból nyert értesülések alapján kijelenti, hogy Monastirban egy konzul sem volt kitéve megtámadásnak. Ugy látszik, hogy a külföldi sajtóban közölt ellentétes, de hamis állítások arra vezethetők vissza, hogy török hivatalnokok megakadályozták a francia konzult abban, hogy a löporraktár részére elkülönített helyen lovagoljon. — Ezt a jelentéktelen incidenset különben elintézték.

Zilahi Béla temetése.

Budapest, október 24. Zilahi Bélát, az oly fiatalon elhunyt jeles tehetségű hirlapírót ma délelőtt temették el a fővárosi író-és művészvilág általános részvétele mellett. A halottas háznál Rákosi Jenő, kist a temetőben pedig Csajthay Ferencz mondottak megható bucsuztatót az ifjú ujságíró koporsója felett.

Egán Ede utóda.

Budapest, október 24. Beavatott körökben híre jár, hogy a kormány az elhalt Egán Ede helyébe ifj. Lónyay Sándor volt országgyűlési képviselőt fogja a ruthén akció-élére állítani.

Enyedí Lukács — államtitkár.

Budapest, október 24. Politikai körökben mint már bevezetett tényt emlegetik, hogy Enyedí Lukácsot legközelebb kifogják nevezni a pénzügyminiszteriumba államtitkárrá.

HIREK.

Éjjeli pósta.

× **Ötvenhárom kauczió.** (Éjjeli express tudósítás.) Mikorra a kauczió a lapok hasábjaira jut, akkor rendszerint már nincs meg. Elsikkasztódott. S így lesz ez a legtöbb óvadékkal mindaddig, a míg törvényhozási uton nem szabályozzák a kérdést úgy, hogy óvadékok csak az állampénztárnál legyen szabad letenni. A legutóbbi óvadéksikkasztást ifjabb Nagy Károly kereskedelmi ügynök követte el Irodát nyitott az Eötvös-utca 23/B. számú házban és nem kevesebb, mint ötvenhárom irodaszolgát szerződötetett 200—500 forintig terjedő óvadékkal. A becsapott szegény emberek a napokban visszakövetelték a

pénzüket s ekkora fiatalcsaló azzal állt elő, hogy neki nem kaucziót adtak, hanem, mint a megalakítandó betéti társaság tagjai, betétet, a melyet neki joga volt „befektetni.” A rendőrség azonban más nézetet vall és ifjabb Nagy Károlyt tegnap letartóztatta. Ma már át is kísérték az ügyészség fogházába.

× **Két öngyilkos.** (Éjjeli express tudósítás.) Hogy az idő nyirkos hidegre változott, ismét megsaporodott az öngyilkossági kísérletek száma. Ma délelőtt a fővárosban két fiatal ember kereste önként a halált. Bezdék Grün Gusztáv husz éves fényképészsegéd, főnökének Izabella-utca 62. számú műtermében sublimátoldatot ivott. — A másik öngyilkossági kísérletet a Rákóczy-téri vásáresarnok előtt Makkai Sándor 28 éves kereskedősegéd követte el, sóssal mérgezte meg magát. Mind a két életunt igen súlyos belső sérüléseket szenvedett s bár a mentők hamar segítettek rajtuk, kétséges, vajjon fölgyógyulnak-e. Most a Szent Rókus-kórházban ápolják őket.

× **Mit kíván a kínai császár.** (Éjjeli express tudósítás.) A Laffan ügynökség jelenti Pekingből, hogy a kínai császár azt kívánja, hogy az európai nagykövetek Peking falain kívül fogadják őt, midőn a város elé fog érkezni. A nagykövetek Csing hercegnek, ki a császárnak ezt a kívánságát velük közölte, tudtára adták, hogy a dolgot fontolóra fogják fenni. Valószínű, hogy a nagykövetek többsége a lefolyt eseményekre való tekintettel nem fog megfelelni a kínai császár kívánságának.

× **Főherceg az agancskiállításán** Éjjeli express tudósítás. A Royal-szállodában vasárnap nyit meg az idei agancskiállítás, a melyet szép számmal látogat a közönség. Ma délelőtt Klotild főhercegnő és József Ágost főherceg is megtekintették a kiállítást.

× **Megégett család.** (Éjjeli express tudósítás.) A lipótvárosi Verbó községben Csanyuga Mihály drótoztót, még a tavasszal elment hazulról az alföldre, otthon hagyva feleségét és négy gyermekét. Az asszony már pár hét óta betegesen fekszik, a miatt a házidolgokat 12 éves kis leánya végezte. — Hétfőn délután a kis leány két nagyobb testvérével kiment az erdőbe fát szedni. Este a fadarabokkal a szobában levő tüzhelyen tüzet csináltak, azután lefeküdtek aludni. A nyers fa roppant füstje elkábította az alvókat. Később pedig mikor a farakás égni kezdett, a szétpattanó paraszak meggyújtották a gyermekek ágyneműjét is és csakhamar az egész szoba lángban állott. A tüzet csak akkor vették észre a szomszédok, a mikor már a tető is égett, de ekkor már a bent lévőket nem lehetett megmenteni. Csanyugáné és a gyermekei bennégték.

× **A pápáról.** (Éjjeli express tud.) Rómából írják: Az a hír, hogy a pápa beteges és szellemileg nagyon kimerült, minden alapot nélkülöz. A pápa kitűnő egészségnek örvend. Tegnap, miután több mint 80 embernek audienciát adott, Rup-

recht bajor herceget fogadta. A szent atya szellemi frissességének legutóbb is többször adta jelét. Az ugentoi püspök kérésére latin epigrammot írt, egy emlékkeresztre. A legesekelebb dolgok sem kerültek el figyelmét. Így négy nappal ez előtt egy latin levelet tettek eléje aláírás végett. Egy mondatot nem talált valami világosnak, mire az írődeáknak azonnal meghagyta, hogy javítsa azt ki, egyidejűleg pedig előadást tartott a latin nyelvből.

Gyilkos előljárók.

— Saját tudósítónktól. —

Füzes község előljáróságát — mint levelezőnk írja — megvasalva kísérték el a csendőrök, mert agyonverték a saját bírójukat. Böröczki József községi bíró és a község hat esküdte hétfőtől kezdve a szőlők között a borfelvétellel voltak elfoglalva.

A sok eszem-izomnak az lett a vége, hogy az előljáró urak tele itták magukat. Este felé volt már az idő, amikor az ittas társaság Veszelka Ambrusnak, a bíró sógorának pinczéjébe ért. Itt a bíró hivatalos működése közben tekintetbe akarta venni a rokonságot is, de az esküdtek nem akartak elnézők lenni s emiatt előbb szóváltásra, majd pedig — amint a pinczéből kijöttek — tettelegességre került a dolog s az esküdtek Böröczki József bíró és ennek sógorát Veszelka Ambrust úgy elverték, hogy Böröczki másnap belehalt sérüléseibe, Veszelka, a sógor pedig élet-halál között lebeg.

A gyilkosokat tegnap kísérték be a csendőrök megvasalva a törvénytörés fogházába.

CSARNOK.

A büntársak.

— Regény —

(Folyt.)

Malvin olyan boldog volt, mintha egy világot hódított volna meg. Természetesen nagy örömmel üdvözölte a nemsokára nála kopogtató Valnoirt, akit a kíváncsi érdeklődés hozott vissza, aki tudni szeretne volna, hogy milyen sikerrel és mis végzett Malvin az uralkodónál.

— Jöjjön! Jöjjön és csodálkozzék.

— Sikerült? kérdé meglepetve Valnoir.

— Ugy nézzen a szemem közé, hogy én egy uralkodót hódítottam meg.

— Óriási dolog! Meghajlok ön előtt. Most már belátom hogy ön egy rendkívüli asszony.

— És tudja-e, hogy készen vagyok minden további tervvel.

— És mik azok a tervek?

— Az amnesziáról szóló hivatalos végzést megkapom, meg őrzöm, de nem publikálom. Rajtam s önön kívül nem fog róla tudni senki semmit.

— Miért?

— Azért, hogy a macroisi gróf ha valahol még életben van, ne tudjon róla semmit. Még kitelik tőle, hogy visszajön és elfoglalja a kastélyt és birtokait, pedig ezeket most én akarom használni.

— Igazsága van, látom, hogy ön előre látó asszony s mindenre kiterjedő óvatossággal intézi ügyeit.

— A legelső, amit tenni akarok, felkutatnom a macroisi gróf irattárát.

— Helyes!

— Segítségemre lesz?

— Szivesen.
 — Mikor mehetünk?
 — Akár rögtön.
 — Elfogadom. Minél hamarább, annál jobb.
 — A vonat éppen délben indul — jegyezte meg Valnoir.
 — És mikor érünk oda?
 — Este kilencz, tíz óra körül.
 — Hosszu ut.
 — Az ut nem lenne nagy baj. De hát Macrois kis helyiség s annak határában, hegyoldalon igazi költői, vadregényes, szép helyen áll a kastély. Ott nehéz lesz szállást kapnunk.
 — Eh dehogyan nehéz. Ha meg tudják, hogy én vagyok a maczroisi gróf leánya s hogy a kastély újra megnyílik, az áldás és jótekonyság onnan újra áradni fog rajtuk, akkor még a lépteink nyomát is megcsokolják s versengeni fognak egymással, hogy ki engedje át a tiszta szobáját nekünk. Az lesz a boldogabb, akinek az ajánlatát elfogadjuk... Bizza csak én reám. Most tizenegy óra. Egy félóra múlva legyen az állomásnál. Rajtunk a sor! Nézze meg, mire képes egy okos asszony. Diadal után diadalt érek el.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma pénteken, „A” bérletben:

A H A Z A,
 vagy a brüsseli vérfürdő.

Történelmi dráma 5 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Rysoor gróf	—	—	Komjáthy J.
Van der Noot Károly	—	—	Odry Á.
Alba herceg	—	—	Bartha I.
La Tremouille marquis	—	—	Tanay F.
Noircarmes, főhadbíró	—	—	Szabados S.
Vargas, a vértörv. titkára	—	—	Sziklay M.
Delrio, tanácsos	—	—	Nagy Gyula.
Jónás, toronyőr	—	—	Szathmáry Á.

Holnap szombaton, „B” bérletben:

A MODELL.

Operette 3 felvonásban.

Hurka-estély.

Szombaton, e hó 26 án hurka-estélyt rendezek, amelyre tisztelettel meghívom a n. é. közönséget. Tisztán kezelt jó boraimra felhívom szives figyelmüket.

tisztelettel:

Fógel Ferencz.

Pályázati hirdetmény.

A Simonffy-utcai izr. elemi iskolánál a házmesteri illetve iskolaszolgái állás folyó évi november 1-én betöltendő.

Munkabíró, nős és gyermektelen egyének rendszeren felszerelt kérvényeiket f. hó 27-ik napjának déli 12 órájáig nyújthatják be Simonovits Dezső iskolaszéki jegyzőnél, a ki ez ügyben bővebb felvilágosítást is ad a jelentkezőnek.

Az izr. iskolaszék.

Uj virág-üzlet.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a főpiaczon, (nagy tőzsde mellett)

virág-üzletet

nyitottunk, melyet a mai kor igényeinek teljesen megfelelően rendeztünk be.

Csokrok, koszorúk, mindenféle virág-munkák a legújabb divat szerint rendkívül jutányos árak mellett kaphatók.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve kiváló tisztelettel:

Farkas és Harabula

műkertészek.

Kertberendezések jutányos ártan elvállaltatnak vidéken is.

521. szám.

Az ISTVÁN gőzmalom-társulat

ÖRLEMÉNYEINEK

ÁR J E G Y Z É K E

az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint

Szám	Kötelezettség és engedély nélkül készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló		Zsákuként á 85 kilogr.
		kor	fl.	
A.	Asztali dara nagyszemű	28	60	—
B.	" " aprószemű	27	60	—
0	Királyliszt	27	60	—
1	Lángliszt kivonat	27	—	—
2	Elsőrendű zsemlyeliszt	26	40	—
3	Zsemlyeliszt	25	40	—
4	Elsőrendű zsemlyeliszt	25	—	—
5	Közép kenyérliszt	24	20	—
6	Kenyérliszt	23	20	—
7	Barna kenyérliszt	21	20	—
7 ^{1/2}	" " II	18	60	—
8	Takarmányliszt	11	20	—
11	Finom korpa zsákkal	8	60	—
11	" " zsák nélkül	8	20	—
12	Durva korpa zsákkal	8	20	—
12	" " zsák nélkül	7	80	—
	Csirke buza zsák nélkül	7	60	—

A zsákok súlytartalma, — teljsúlyt tisztasúlynak vévo. (1—?)

A. B. 0—6. számig 85 kiló.

7. és 8. szám 70 "

11. 12. 50 "

Debreczen, 1901 október 23.

36 kr.

1 liter kitünő ízű
homoki rizling bor

Kontsek Gézanál

Debreczen, Kossuth-utca.

Arverés.

Balogh János-féle 1 h. 1100 □ öl ondódi föld,

homokkert háta megett 12 hold majorsági föld,

mely szőlőtelepnek igen alkalmas és 17 h. 1049 □ öl bányi kaszáló a folyó évi okt. 25-én d. u. 3 órakor a fővárosi árverési teremben

el fognak árvereztetni,

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a t. közönség szives tudomására adni, hogy a már 1881. év óta fennálló szabó üzletemet a Csapó- és Vár-utcai sarok-épületbe, a gyógyszerár mellé, szemlén a Csizmadiaszinnel, helyeztem át és nyitottam meg.

Midőn ezt jelezni szerencsém van, felkérem egyszersmind egy a helybeli, mint a vidéki tisztelt közönségnek szives figyelmét a dusan fölszerelt, saját

szabászati-műhelyemben

és felügyeletem mellett készült magyar szabásu ruha nagy raktáramra.

Nagy raktárt tartok magyar- és divatkalapokból, valamint sapkákból is.

Megrendelésre készítek egy magyar szabásu ruhákat polgároknak, nemkülönben angol uri divat öltönyöket a legesimesebb kivitelben, kitűnő anyagból, a legmértékesebb árak mellett.

Raktáram be van rendezve mindenféle bel- és külföldi, különösen brassói szövetekkel.

Amidőn legnagyobbított üzletemről tájékozással szolgáltam, kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását.

Debreczen, 1901 október hóban.

Tisztelettel:

BALLA MIHÁLY

főru-szabó.

1142

v. k. szám.

1901

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bírósnak V. 1485/4 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Dr. Csathó Ernő részére Chylinszki György és neje debreczeni lakosoktól 225 kor. tőke, ennek 1901 évi Május hó 1 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 73 kor. perköltség erejéig 1901 évi Aug. hó 21-én bíróságilag lefoglalt és 1325 kor. becsült butorok, könyvek és egyéb ingóságok 1901 évi okt. hó 28-án délelőtt 10 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Piacz-u. 41. sz. a megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1901 évi okt. hó 7-én.

Bódogh Zs.

biróikiküldött.

Apró hirdetések.

Pija: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Balla Lajos butor asztalos üzletében Egyházter. Tartós butorok jutányos árban kaphatók.

B. I. 21. címre szóló levelet nem kaptam, kérem ezután „Gordonka” 21-re címezni.

Egy kilo szemes kávé egy forint a Főlegyházi János fűszerkereskedésében, Piacz- és Miklós-utca sarkán.

Köhögésnél legjobb a Borsy féle Pemetefü cukorka Kapható Borsy-cukrázdában és Jóna és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Harisnyák nők, férfiak és gyermekek részére a legjobb szintarió pamutból kötve jutányos áron beszerezhetők **Marton Gyula** férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett. **Ersznya** fejleléseket elvállal.

Fournier bükkfa és fenyőfa, falec léczek **Neumann** és **Weisz** festék-, lakk-, kenecze és petroleum nagy raktárában hatvan-u 5 sz.

Utczai lakás kiadó azonnal jövő év májusig, esetleg továbbra is 4 szoba és mellék-helyiségek Szécsényi-utca 17. sz.

14 kr. literje a tisztánegő, szagnélküli petroleumnak **Fazekas Kálmán** festék és petroleum kereskedésében Hatvan-utca 4 szám.

Ingyen lakást, fűtést, világítást, kap gyermektelen megbízható házaspár, nőtlen fiatal ügyvédnél. Czim a kiadóhivatalban.

S. Ilona levele kívánt helyen. Választ kérek azonnal.

Kiadó 1901 november hó 1-től a központban Kossuth-u. 6, illetőleg Sas-utca 3-ik számú házban az első emeleten egy 2 szobás gargon-lakás, gázlusterakkal felszerelve. Ügyvédi irodának vagy orvosnak is nagyon alkalmas. — Ugyanott a földszinten, közvetlenül a Sertés-vágó Tárulat helyisége mellett 3 tágas raktárhelyiség egyenként vagy együtt azonnal kiadó. — Értekezhetni a házban, **Boros Testvérek** üzletében, vagy **Kaszanyitzky Endre** üzletében, Piacz-utca 57-ik sz. a.

Kenyérbensült prágai sonka és bécsi virsli a Landán friss kapható Czeglédy és Polgár üzletében.

Uri lakások.

1902 május elsejétől bérbeadandók.

1., Kossuth-utca 7. számú új épületben, a II. emelet utcái részén 5 tágas, világos szoba, előszoba, fürdőszoba, izvezeték, teljes légszesz-berendezés és minden mellék-helyiség, jó vizű kut, mosó konyha.

2., Ugyanott II. emeleten tiszta udvarra néző 3 tágas világos szoba, előszoba a fenti felsorolt modern berendezéssel.

3., Ugyanott I. emeleten tiszta udvarra néző 3 tágas világos szoba, előszoba a fenti felsorolt modern berendezéssel.

4., Kossuth-utca 26. számú háznál az utcái rész földszintjén 5 tágas világos szoba, előszoba, fürdőszoba, üveges pavilon, jó vizű kut, mosókonyha és minden mellék-helyiségekkel.

Értekezhetni:
Kardos László
üzletében, hol az új épület
tervrajza is megtekinthető.

Új férfi-szabó üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. ó. közönség becses tudomására juttatni, hogy nyolcz évi külföldi praxisom után, amelyet a legelőkelőbb szabó-üzletekben töltöttem el, visszatértem szülővárosomba és a főtéren levő Bank-palotában,

új férfi-szabó üzletet

nyitottam.

Tisztelettel kérem, méltóztassanak becses bizalmukkal megajándékozni s meggyőződni arról, hogy üzletemben a legfinomabb kelmékből, a legszerényebb árak mellett, a legdivatosabb férfi ruhákat készítem. — Nagybecsű támogatást kér tisztelettel:

CSIKES ERNŐ férfi-szabó.

Kiadó

Piacz-utca 42. szám

(Biedermann házban)

egy lakás

a földszinten, áll 3 szoba, előszoba, konyha és mellék-helyiségekből; továbbá:

irodának

is alkalmas két szoba kiadó.

Értekezhetni: ugyanott a tulajdonossal.

MIHALOVITS J. gyógyszer-tára

a „Kigyó”-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen szappan vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól főd.

A Harmat-Créme s Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt üdév, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsás s cróme színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamacsesal 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő arczporait:

BERLINI FETTPOUDER (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POUDER (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-táramban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota)

Debreczen, 1901. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

